

Przedmiotowy System Oceniania z geografii

Zakres podstawowy

1. Sprawdzaniu i ocenianiu osiągnięć w szczególności podlegają:

A – przyrost umiejętności w zakresie:

- a) samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji,
- b) posługiwania się zdobytymi informacjami z różnych źródeł,
- c) praktycznego stosowania informacji (np. orientacja na mapie)
- d) twórczego rozwiązywania problemów,

B – przyrost wiadomości w zakresie :

- a) wskazywania i opisywania: faktów, zjawisk i terminów geograficznych,
- b) zrozumienia związków i zależności zachodzących w przestrzeni geograficznej,

C – postawy:

- a) systematyczność pracy przez cały rok (przygotowywanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji),
- b) aktywność i inicjatywa na lekcji,
- c) rozwój własnych zdolności i zainteresowań.

2. Formy i metody sprawdzania i oceniania osiągnięć:

Uczeń może być oceniany: w sali lekcyjnej, działań na rzecz szkoły i środowiska, uczestnicząc w konkursach przedmiotowych.

Może otrzymać ocenę (w postaci cyfry lub „+”, „-”) za:

A – prezentację dłuższych wypowiedzi popartych literaturą,

B – udział w dyskusjach,

C – prezentowanie pracy grupy,

D – krótkie odpowiedzi w toku lekcji,

E – pisemne zadania domowe i wykonywane na lekcji, prace klasowe, kartkówki, konturówki

F – stosowanie zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów,

G – wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela),

H – działania wynikające z jego zainteresowań, wiążących się z programem nauczania jak i wykraczające poza program, np.:

- własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych,
- przygotowanie materiału do nowej lekcji,
- zorganizowanie wystawy, konkursu itp.

3. Kryteria oceniania i zasady wystawiania ocen:

A – Oceny dokonuje się według skali od 1 do 6;

B - W przypadkach gdy osiągnięcia można przeliczyć na punkty stosowane są progi procentowe:

- 100% - ocena celująca
- powyżej 85%- 99% - ocena bardzo dobra
- powyżej 70%- 85% - ocena dobra
- powyżej 55% - 70% - ocena dostateczna
- powyżej 40% - 55% - ocena dopuszczająca
- 0% - 40% - ocena niedostateczna

C – przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:

- wyjaśnianie zjawisk i procesów oraz selekcja materiału
- formułowanie wniosków
- poprawne stosowanie terminów geograficznych
- poprawność stylistyczna, kultura wypowiedzi,
- przy pracach pisemnych bierze się również pod uwagę; zakres wiadomości i umiejętności, samodzielność wykonanej pracy
- orientacja na mapie fizycznej i politycznej świata
- twórczość i kreatywność w działaniu.

D – dodatkowe informacje:

- jeżeli z powodów usprawiedliwionych uczeń był nieobecny na pracy pisemnej lub nie napisał jej na ocenę zadowalającą go, ma możliwość jednorazowej poprawy w terminie ustalonym z nauczycielem,
- uczeń ma możliwość poprawienia otrzymanej oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej w ciągu tygodnia,
- w uzasadnionych przypadkach może zgłosić swoje nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze przy jednej godzinie geografii w roku szkolnym, 2 razy w semestrze przy dwóch godzinach
- uczeń na każdej lekcji musi mieć karty pracy, podręcznik
- uczeń na każdą lekcję musi być przygotowany z 3 ostatnich tematów,
- dział zazwyczaj kończy się sprawdzianem, kartkówki obejmują 3 ostatnie tematy,
- jeżeli uczeń nie napisał sprawdzianu, konturówki czy kartkówki a w miejscu oceny w dzienniku jest wpisane „0”, oznacza to konieczność napisania zaległej pracy w ciągu 3 tygodni
- każdy uczeń musi napisać wszystkie sprawdziany, kartkówki i mapy konturowe
- zmiana wagi ocen przy poprawie prac i usunięciu oceny niezadowalającej:

	waga oceny ; I termin	waga oceny ; poprawa pracy
sprawdzian	5	3
konturówka	4	2
kartkówka	3	1

- ocena semestralna wynika z ocen cząstkowych a roczna z oceny semestralnej i ocen cząstkowych drugiego semestru.

Wszystkie kwestie nieujęte w przedmiotowym systemie oceniania reguluje wewnętrzny system oceniania .

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Ocenę **celującą (6)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- odpowiada wyczerpująco i samodzielnie,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się poprawną terminologią geograficzną,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- stosuje swoje wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- wykazuje się znajomością literatury popularno – naukowej,

- bezbłędnie wykonuje prace domowe,
- opanował wiadomości i umiejętności na ocenę bardzo dobrą,
- odnosi sukcesy w konkursach geograficznych.

Ocenę **bardzo dobrą (5)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się biegłą znajomością mapy fizycznej świata,
- potrafi charakteryzować środowisko przyrodnicze dowolnego obszaru na podstawie map i innych źródeł,
- potrafi oceniać wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze,
- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania środowiska przyrodniczego Ziemi, wskazanego regionu,
- rozwiązuje samodzielnie zadania geograficzne (np. obliczanie rzeczywistej odległości w terenie przy użyciu skali mapy, gęstość zaludnienia, czas słoneczny i strefowy, współczynnik urodzeń)
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 85% do 99% punktów możliwych do zdobycia,
- opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dobrą,
- bierze udział w konkursach geograficznych.

Ocenę **dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- dostrzega, nazywa i wyjaśnia związki przyczynowo- skutkowe,
- dostrzega i opisuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Ziemi, wskazanego regionu,
- odczytuje główne cechy klimatu z wykresów lub tabel,
- sprawnie posługuje się współrzędnymi geograficznymi i pojęciami geograficznymi,
- porównuje treści map geograficznych,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 70% do 85% punktów,
- opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dostateczną.

Ocenę **dostateczną (3)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych i wykorzystuje je przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- potrafi określić główne cechy Ziemi jako planety oraz jej miejsca w Układzie Słonecznym,
- wykazuje zrozumienie podstawowych procesów zachodzących w atmosferze, hydrosferze i litosferze,
- opisuje położenie geograficzne wskazanego regionu, obiektu geograficznego,
- opisuje klimat wskazanego regionu oraz regionu w którym znajduje się szkoła,
- podaje przykłady prostych związków przyczynowo – skutkowych,
- wykonuje wykres na podstawie danych liczbowych,
- wykazuje się ogólną znajomością mapy fizycznej,
- odczytuje informacje z map tematycznych,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 55% do 70% punktów.

Ocenę **dopuszczającą (2)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie minimum wiedzy i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- większość ćwiczeń i poleceń wykonuje z pomocą nauczyciela,
- potrafi omówić położenie geograficzne wskazanego regionu,
- potrafi w niewielkim stopniu korzystać z mapy,
- tylko z pomocą nauczyciela jest w stanie określić współrzędne geograficzne,
- na pytania dotyczące mapy, pogody, klimatu, krajobrazów, kontynentów, rozmieszczenia ludności odpowiada jedynie z pomocą nauczyciela,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 40% do 55% punktów.

Ocenę **niedostateczną (1)** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi czytać map fizycznych i tematycznych,
- nie potrafi opisywać pogody, klimatu,
- nie posiada umiejętności opisywania głównych cech społecznych i gospodarczych wskazanego regionu nawet przy znacznej pomocy nauczyciela,
- nie wykonuje zadań domowych,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 40% punktów.

mgr Kornelia Cimcioch